

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmeleri hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 25 . V . 1948 - Sayı : 6914)

No.
5202

Kabul tarihi
17 . V . 1948

BİRİNCİ MADDE — Kara sularımızda veya bu sular dışında gemilerimizin normal kabotaj seyir hatları üzerinde veyahut kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlar, patlayıcı maddeler ve şüpheli cisimler, bu sularda ilgili en yakın deniz birlikleri, deniz birliği olmyan yerlerde bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları tarafından bu kanun hükümlerine göre yokedilirler veya zararsız bir hale konulurlar.

Bu kabîl tehlikeli cisimleri gören harb gemileri kendi araçlarıyla bunları yokederler.

İKİNCİ MADDE — Birinci maddede gösterilen alanlarda yolculuk eden buhar, motör ve yelkenle seyreden gemiler, gördükleri veya haber aldıkları başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin gidiş yönlerini ellerinde bulunan haberleşme araçlarıyla mümkün ise derhal olmadığı takdirde ilk vâsıl oldukları mahallin en yakın Devlet teşkiline bildirirler.

Bu haberi alan Devlèt teşkili, bu kanuna göre mayın yoketmekle ilgili makamlardan ise görevini derhal yapar, değilse en yakın yetkili deniz birliğine veya bölge liman ve deniz işleri müdürlüğüne veya liman başkanlığına süratle bilgi verir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Kıyılarımızda yüzer veya kıyıya oturmuş bir halde başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri gören her kimse vakit geçirmeksizin kendisine en yakın Devlet teşkiline bunu bildirir.

Bu haberi alan Devlet teşkili, durumdan, bildirilen cismi yoketmekle ilgili makamı derhal haberdar eder. Kıyıya düşmüş tehlikeli cisimler için deniz birliği uzmanı gelinceye kadar alınması gerekli tedbirler, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları veya bu haberi alan Devlet teşkili tarafından alınır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Birinci maddede gösterilen alanlarda yüzer bir halde buldukları bildirilen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yerleri ve gidiş yönleri deniz birliği, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri ve liman başkanlıkları tarafından diğer bütün denizcilere bildirilir. O bölgede denizde ve karada alınması gereken her türlü emniyet tedbirleri bu makamlar tarafından alınır.

BEŞİNCİ MADDE — Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş bir halde görülen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimler munhasıran deniz birlikleri uzmanları tarafından yokedilinceye veya zararsız bir hale konuluncaya kadar haberi alan Devlet teşkilleri, halkın tehlikeye düşmemesi için gerekli emniyet tedbirlerini alırlar.

ALTINCI MADDE — Başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmesi veya zararsız bir hale konulması hususunda gerekli gereç, araç ve personelin sağlanmasına Devletin silâhlı teşkilleri, mülkî makamlar, bölge liman

ve deniz işleri müdürlükleri liman başkanlıkları görevlidirler.

Bu kabîl tehlikeli maddeler:

A) Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş olanlar munhasıran deniz birlikleri tarafından;

B) Yüzer bir halde olanlar varsa deniz birlikleri, yoksa bölge liman ve deniz işleri müdürlüğü, liman başkanlığı tarafından yok edilirler.

Devlet teşküllerine ait araç bulunmadığı veya bulunup da ödevi yapamıyacak durumda olduğu takdirde, mahallin en büyük mülkiye âmirince özel kişilere ait deniz veya kara taşıt araçlarından işe elverişli ve uygun görüleceklerle bunlara lüzumlu şahıslardan hizmet kabul edenlerin ücretleri ve kira bedelleri mahallî rayice göre pazarlıkla tesbit edilerek çalıştırılırlar.

Bu şartlarla hizmete tâlip çıkmadığı takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirliğince işe elverişli araçlara elkonarak imha ile görevli olanlara teslim edilir. Bu araçların kira bedelleri mahallî rayice göre pazarlıkla, olmadığı takdirde mahallî belediyelerce, yoksa en yakın belediyelerce tesbit edilerek ödenir.

Hizmet sırasındaki kazalarda hasar veya ziyaa uğruyacak araçlara verilecek tazminat, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları fen heyetleri (Gemi sürvey kurulları) ve mahallî idare kurullarınca mahallî rayici geçirmek üzere en kısa bir zamanda tesbit edilerek ödenir.

İlgililerin bu miktarları azımsamaları halinde mahkemeye müracaat hakları mahfuzdur.

YEDİNCİ MADDE — Bu kabîl tehlikeli cisimlerin yok edilmesi amacıyla kullanılacak özel kişilere ait araçları mâkul bir sebep yok iken vermekten çekinenlere 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

İkinci maddede sayılan gemilerin süvari ve kaptanlarıyla üçüncü maddede yazılı kimseler bu kanunun şümülüne giren tehlikeli maddeleri haber vermedikleri takdirde kendilerinden 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu dâvalar mahallî sulh mahkemelerince görülür.

SEKİZİNCİ MADDE — Başboş, mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi için bu kanun gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk ve tazminat Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinden ödenir.

DOKUZUNCU MADDE — Mayın, patlayıcı madde veya şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi görevinde infilâk veya sair herhangi bir kaza sebebiyle mâlûl kalan sivil ve askerlere ve ölenlerin kanuni mirasçalarına bir defaya mahsus olmak üzere 1475 sayılı Nakdî Tazminat Kanunu hükümleri dairesinde tazminat verilir. Bu gibilerin kanunlarla belirtilen diğer hakları mahfuzdur.

ONUNCU MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

18 Mayıs 1948

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 18 . V . 1948 ve 1/45

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 18 . V . 1948 ve 4/304

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları

Cilt Sayfa

: 2 70

11 281,319:323,365:368